

DEVETA OBLETNICA JUNAŠKE JUGOSLOVANSKE ARMADE

Jugoslovanska armada bo znala čuvati neodvisnost socialistične Jugoslavije

Proglas maršala Tita in govor gen. Dj. Lončarevića - Sosedne kominformovske države so do 10. dec. t.l. izzvale 704 obmejne incidente

BEOGRAD, 21. — V Jugosloviji bodo jutri svečano proslavili Dan Jugoslovanske armade. V letu 1941, ko se je ustanovila prva proletarska brigada — jedro nove Jugoslovanske armade, ki se je ustvarila v borbi proti fašizmu.

Vrhovni poveljnik oboroženih sil in minister za narodno obrambo FLRJ maršal Tita je odredil, da se na dan Dneva Jugoslovanske armade izstrelijo v glavnem mestu Beogradu iz 60 topov po 12 šeststrelnih strel; v glavnih mestih ljudskih republik pa iz 30 topov po 12 šeststrelnih strel.

V proglasu pripadnikom vojske, ki ga je izdal maršal Tita, je rečeno:

Tovariši vojaki, podoficerji, oficirji, generali in admirali! Dan Jugoslovanske armade proslavljamo v pogolbi, ko so naši narodi ob izrednih težakah dosegli velike uspehe pri graditvi države, odločno stopajoč po novih poteh socializma, — ko napadale sile zaostrujoče mednarodne odnose in groze miru, ljubljenu in demokratičnemu clovstvu s tretjo svetovno vojno, ko se na meje naše države je napredno dopajalo izvajanje in vojaški pritisk, — v pogolbi vedno močnejše mobilizacije naprednih sil, ki se bore za mir in mirno sodelovanje med narodi.

Tovariši vojaki, podoficerji, oficirji, generali in admirali! To obletnico praznujemo, naša Armada s pomembnimi uspehi pri svoji graditvi po zaslugi naprednih sil, ki so se borile za mirno sodelovanje med narodi.

V korist miru razvoju, svobodi, neodvisnosti in nedotakljivosti naše socialistične domovine je napredno dopajalo izvajanje in vojaški pritisk, — v pogolbi vedno močnejše mobilizacije naprednih sil, ki so se borile za mir in mirno sodelovanje med narodi.

Tovariši vojaki, podoficerji, oficirji, generali in admirali! Proglasimo Vas in čestitamo vam k 9. obletnici naše junaške Armade.

Iz malih partizanskih oddelkov, ki so že konec leta 1941 imeli 150.000 ljudi, se je ustanovila premoćna armada, ki je osvojila Jugoslavijo štela 800.000 vojakov in častnikov. Devetdeset odstotkov njenega poveljstva je bilo iz slovenskega ljudstva, ki je v vojni doseglo velike uspehe pri graditvi države, odločno stopajoč po novih poteh socializma, — ko napadale sile zaostrujoče mednarodne odnose in groze miru, ljubljenu in demokratičnemu clovstvu s tretjo svetovno vojno, ko se na meje naše države je napredno dopajalo izvajanje in vojaški pritisk, — v pogolbi vedno močnejše mobilizacije naprednih sil, ki so se borile za mir in mirno sodelovanje med narodi.

Zopet milijarde kreditov za ameriško oborožitev

Charles Wilson je prevzel posle ravnatelja obrambne mobilizacije - Acheson namerava ostro nastopiti proti Hooverju, ki se je izrekel za eventualno prepustitev Evrope njeni usodi

WASHINGTON, 21. — Državni tajnik D. Acheson se je vrnil iz Bruslja po dnevi ob 1.45, namesto ob polnoči, kot je bilo pričakovano. V Bruslju je bil v torek, 20. decembra, na posvetovanju s francoskim ministrom za obrambo, ki se je odvijalo v hotelu de la Ville. Acheson je prvo noč prenočil v hotelu de la Ville, nato pa se je vrnil v Bruselj, kjer bo prenočil v hotelu de la Ville. Acheson je prvo noč prenočil v hotelu de la Ville, nato pa se je vrnil v Bruselj, kjer bo prenočil v hotelu de la Ville.

WASHINGTON, 21. — Državni tajnik D. Acheson se je vrnil iz Bruslja po dnevi ob 1.45, namesto ob polnoči, kot je bilo pričakovano. V Bruslju je bil v torek, 20. decembra, na posvetovanju s francoskim ministrom za obrambo, ki se je odvijalo v hotelu de la Ville. Acheson je prvo noč prenočil v hotelu de la Ville, nato pa se je vrnil v Bruselj, kjer bo prenočil v hotelu de la Ville.

Jutri zvečer bo Acheson po dal senatni komisiji za zunanje zadeve poročilo o dogovorih v Bruslju. Ob tej priložnosti bo izjavil, da je v Bruslju, kjer je bil v torek, 20. decembra, na posvetovanju s francoskim ministrom za obrambo, ki se je odvijalo v hotelu de la Ville. Acheson je prvo noč prenočil v hotelu de la Ville, nato pa se je vrnil v Bruselj, kjer bo prenočil v hotelu de la Ville.

vojsko v nasprotju z določbami mirovne pogodbe.

Glede sovjetske vojske je Lončarević izjavil, da je ta vojska menjala svoj značaj zaradi državnega kapitalizma, ki so ga uvedli sovjetski voditelji.

Na koncu je Lončarević poudaril, da ima Jugoslavija močno in dobro oboroženo vojsko, ki bo znala čuvati neodvisnost socialistične Jugoslavije.

O vseh volivcev in o vseh državljanov

Množične organizacije razpravljajo načrt zakona o vseh volivcev in o vseh državljanov. Množične organizacije razpravljajo načrt zakona o vseh volivcev in o vseh državljanov. Množične organizacije razpravljajo načrt zakona o vseh volivcev in o vseh državljanov.

Tretja poslanica komisije treh vlad LR Kitajske glede Koreje

Komisija javlja kitajski vladi, da bo čakala še en teden na odgovor in bo nato poslala dokončno poročilo političnemu odboru - Trygve Lie upa, da bodo napori treh za ohranitev miru uspešni - Danes odpotuje Trygve Lie v Evropo

LAKE SUCCESS, 21. — Komisija treh, ki ima nalogo najti temelje za ustavitev sovražnosti na Koreji, se je danes zopet sestala in je nato poslala vladi LR Kitajske drugo poslanico, ki jo je prejela v Pekingu.

Ta poslanica sledi prvi, ki jo je poslala 16. t. m. in na katero ni kitajska vlada odgovorila. Danes je imela komisija novo dnevno sejo in je nato poslala zopet poročilo vladi LR Kitajske. Poročilo, ki ga je prejela v Pekingu, sledi prvi, ki jo je poslala 16. t. m. in na katero ni kitajska vlada odgovorila.

Danes je imela komisija novo dnevno sejo in je nato poslala zopet poročilo vladi LR Kitajske. Poročilo, ki ga je prejela v Pekingu, sledi prvi, ki jo je poslala 16. t. m. in na katero ni kitajska vlada odgovorila.

Kakor je znano, je kitajska delegacija zahtevala, naj bi se v primeru ustavitve ognja za- čela pogajanja o vseh vprašanjih Dajnege vzhoda. Zdi se, kakor je sinodi izjavil neki predstavnik ameriške delegacije, da se ZDA to namerava sprejeti. Nov korak komisije treh pomeni torej napredek za možnost rešitve korejske krize.

Kakor je znano, je kitajska delegacija zahtevala, naj bi se v primeru ustavitve ognja za- čela pogajanja o vseh vprašanjih Dajnege vzhoda. Zdi se, kakor je sinodi izjavil neki predstavnik ameriške delegacije, da se ZDA to namerava sprejeti.

Kakor je znano, je kitajska delegacija zahtevala, naj bi se v primeru ustavitve ognja za- čela pogajanja o vseh vprašanjih Dajnege vzhoda. Zdi se, kakor je sinodi izjavil neki predstavnik ameriške delegacije, da se ZDA to namerava sprejeti.

Kakor je znano, je kitajska delegacija zahtevala, naj bi se v primeru ustavitve ognja za- čela pogajanja o vseh vprašanjih Dajnege vzhoda. Zdi se, kakor je sinodi izjavil neki predstavnik ameriške delegacije, da se ZDA to namerava sprejeti.

Kakor je znano, je kitajska delegacija zahtevala, naj bi se v primeru ustavitve ognja za- čela pogajanja o vseh vprašanjih Dajnege vzhoda. Zdi se, kakor je sinodi izjavil neki predstavnik ameriške delegacije, da se ZDA to namerava sprejeti.

Kakor je znano, je kitajska delegacija zahtevala, naj bi se v primeru ustavitve ognja za- čela pogajanja o vseh vprašanjih Dajnege vzhoda. Zdi se, kakor je sinodi izjavil neki predstavnik ameriške delegacije, da se ZDA to namerava sprejeti.

Kakor je znano, je kitajska delegacija zahtevala, naj bi se v primeru ustavitve ognja za- čela pogajanja o vseh vprašanjih Dajnege vzhoda. Zdi se, kakor je sinodi izjavil neki predstavnik ameriške delegacije, da se ZDA to namerava sprejeti.

Kakor je znano, je kitajska delegacija zahtevala, naj bi se v primeru ustavitve ognja za- čela pogajanja o vseh vprašanjih Dajnege vzhoda. Zdi se, kakor je sinodi izjavil neki predstavnik ameriške delegacije, da se ZDA to namerava sprejeti.

Kakor je znano, je kitajska delegacija zahtevala, naj bi se v primeru ustavitve ognja za- čela pogajanja o vseh vprašanjih Dajnege vzhoda. Zdi se, kakor je sinodi izjavil neki predstavnik ameriške delegacije, da se ZDA to namerava sprejeti.

Kakor je znano, je kitajska delegacija zahtevala, naj bi se v primeru ustavitve ognja za- čela pogajanja o vseh vprašanjih Dajnege vzhoda. Zdi se, kakor je sinodi izjavil neki predstavnik ameriške delegacije, da se ZDA to namerava sprejeti.

Kakor je znano, je kitajska delegacija zahtevala, naj bi se v primeru ustavitve ognja za- čela pogajanja o vseh vprašanjih Dajnege vzhoda. Zdi se, kakor je sinodi izjavil neki predstavnik ameriške delegacije, da se ZDA to namerava sprejeti.

svrhu demokratizacije notranjega političnega življenja.

Tudi opazovalci ugodno komentirajo te ukrepe, katerih rezultat bo seveda viden šele po določenih dobljenjavih. Omenjeni ukrepi, kar velja tudi glede upravnih delavskih svetov, katerim so izročena vsa državna podjetja v upravo. Pri tem je treba poudariti, da oba nova sveta predstavljata novost zlasti v tem, da bo moral biti vsaka odločitev posameznih ljudskih odborov odobrena s strani omenjenih svetov. Na ta način bo dana možnost, da se izrazi mnenje državljanov, ki bodo dodeljeni ljudskim odborom in ki bodo odločali o upravnih vprašanjih določenega delokroga.

Oba nova organizma ne pomenita uveljavljanja neke jugoslovanske novosti, temveč se takšni sveti pojavljajo v drugih oblikah tudi v drugih državah. V Jugoslaviji bodo ti organizmi prilagojeni razmeram v njihovi rešitve.

B. Stanislavjević

Program za ustanovitev neodvisne delavske stranke Nemčije

FANKFURT, 21. — Pripravljalni odbor za ustanovitev neodvisne delavske stranke Nemčije je danes sporočil, da so sprejeli na zasedanju v Dinslaken (Porurje) akcijski program kot podlago pripravljalnega odbora za ustanovitev neodvisne delavske stranke Nemčije.

V akcijskem programu, ki je bil izročen tisku, se poudarja, da je treba ustvariti enotnost v sindikatih, hkrati pa obsoja cepitev sindikatov zaradi političnega in verskega prepričanja. Sino v glavnem za industrijske sindikate iz se bomo, da bodo sindikati resnične raz-

redne organizacije delavcev, je rečeno v programu. V programu pavi tak obsoja samovoljno gospodarske sindikalne birokratov in zahtevajo, da se v sindikatu upravlja članstvo samo. Nadalje zahtevajo, da je treba delavske meze pogodbene pravice v skladu z življenjskimi stroški. Zaradi borbe proti brezposelnosti se predlaga petdnevni delovni teden. Program zahteva isto plačo za isto delo in obsoja zapostavljanje mladine ter žena.

Akcijski program nam ugotavlja, da so davčna bremena prevelika in Nemci tako kot redkeje na hrbet delavcev, in poudarja, da je zaradi tega znižanje plač za zmanjšanje davka na plačo več kot upravičeno. Program zahteva, da se v delovni teden 36 ur za rudarje in delavce, ki delajo pri skodljivih delih in 40-urni delovni teden za mladino, da je plačan letni odmor 24 delovnih dni, oprostitve mladine šolskih taks, razširitev štipendij, nacionalizacija zdravstvene službe itd.

V zunanje političnem načrtu se v akcijskem programu načeloma odklanja militarizacija Nemčije, kajti ponovno oboroževanje bo znatno znižalo življenjski standard in omejilo pravice nemškega naroda. Njegov cilj je postavljanje nemškega naroda na položaj, ki mu je pravičnega. Načrtu za ustanovitev neodvisne delavske stranke Nemčije je namenjen program socialnih zahtev.

V programu zato zahtevajo umik vseh okupacijskih čet in razpust vseh okupacijskih formacij, ustanovljenih na zahodu in vzhodu Nemčije, hkrati pa poudarjajo, da brez izpolnitve te zahteve ni mogoče, znova združiti Nemčije. Navzočnost zapadnih okupacijskih sil ne vsiljuje ljudskim množicam veljavnih gnutnih izdatkov. Je rečeno v programu, temveč ovrhni tudi, da se mora razvijati nemška delavska gibanja in nemške demokratije.

V programu rajejstere obsoja vsiljeno mejo ob Odr in Nizi in množično preganjanje prebivalstva kot nečloveški in nesocialistični ukrep.

LONDON, 21. — Zaradi vedno večjega pomena, ki ga ima v evropskem političnem življenju, je bil danes v Londonu, kjer se je odvijalo srečanje med britanskimi in francoskimi vodstvi, razgovor o nemški delovski stranki. Britanski vodstvo je izrazilo, da se ne bo razpisovalo volitev, ki bi določile, ali se bo nemška delavska stranka razpisovala ali ne.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo. Pravi, da je to, kar je bilo izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

redne organizacije delavcev, je rečeno v programu. V programu pavi tak obsoja samovoljno gospodarske sindikalne birokratov in zahtevajo, da se v sindikatu upravlja članstvo samo. Nadalje zahtevajo, da je treba delavske meze pogodbene pravice v skladu z življenjskimi stroški. Zaradi borbe proti brezposelnosti se predlaga petdnevni delovni teden. Program zahteva isto plačo za isto delo in obsoja zapostavljanje mladine ter žena.

Akcijski program nam ugotavlja, da so davčna bremena prevelika in Nemci tako kot redkeje na hrbet delavcev, in poudarja, da je zaradi tega znižanje plač za zmanjšanje davka na plačo več kot upravičeno. Program zahteva, da se v delovni teden 36 ur za rudarje in delavce, ki delajo pri skodljivih delih in 40-urni delovni teden za mladino, da je plačan letni odmor 24 delovnih dni, oprostitve mladine šolskih taks, razširitev štipendij, nacionalizacija zdravstvene službe itd.

V zunanje političnem načrtu se v akcijskem programu načeloma odklanja militarizacija Nemčije, kajti ponovno oboroževanje bo znatno znižalo življenjski standard in omejilo pravice nemškega naroda. Njegov cilj je postavljanje nemškega naroda na položaj, ki mu je pravičnega. Načrtu za ustanovitev neodvisne delavske stranke Nemčije je namenjen program socialnih zahtev.

V programu zato zahtevajo umik vseh okupacijskih čet in razpust vseh okupacijskih formacij, ustanovljenih na zahodu in vzhodu Nemčije, hkrati pa poudarjajo, da brez izpolnitve te zahteve ni mogoče, znova združiti Nemčije. Navzočnost zapadnih okupacijskih sil ne vsiljuje ljudskim množicam veljavnih gnutnih izdatkov. Je rečeno v programu, temveč ovrhni tudi, da se mora razvijati nemška delavska gibanja in nemške demokratije.

V programu rajejstere obsoja vsiljeno mejo ob Odr in Nizi in množično preganjanje prebivalstva kot nečloveški in nesocialistični ukrep.

LONDON, 21. — Zaradi vedno večjega pomena, ki ga ima v evropskem političnem življenju, je bil danes v Londonu, kjer se je odvijalo srečanje med britanskimi in francoskimi vodstvi, razgovor o nemški delovski stranki. Britanski vodstvo je izrazilo, da se ne bo razpisovalo volitev, ki bi določile, ali se bo nemška delavska stranka razpisovala ali ne.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo. Pravi, da je to, kar je bilo izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

LONDON, 21. — Industrijski izvedenci Lynden Mac Assey je postal list "Timesa" pismo, v katerem trdi, da je Velika Britanija v zadnjih petih letih izvozila v SZ za 12.188.242 šterlingov električnih generatorjev in zahteva o tej stvari poročilo.

Naša božična številka

Božična številka "Primorskega dnevnika" bo izšla v nedeljo zjutraj v povečanem obsegu: poleg običajnih starih strani, bodo dodane še štiri, v katerih bodo našli bralci številne članke iz življenja doma in v tujini, zanimive kulturne in zgodovinske razprave ter mnogovrstne slikice in krajše pesniške ilustracije s primernimi slikami. Naj navedemo za danes nekaj naslovov člankov, s katerimi se bodo bralci podrobno seznanili v nedeljo:

BOŽICNI OBIČAJI PO SIRMEN SVETU;
BOŽICNA CRTICA
VAŽNEJSI MEJNIKI V ZGODOVINI SLOVENSKEH SREDNJIH SOL V GORICI
KAJ PRAVI ZGODOVINA O NASIH KRAJIH IN LJUDEH
NASE KULTURNE ZAHTEVE V NOVIH MIROVNIH POGODBAH
V SPOMIN JOZETA PERTOTA
POTOPISNI VTKISI IZ OKOLICE TRGA AHENTA
DALJSI PREGLED RAZMER V ZGONISKI OBČINI
HRVATSKI NARODNOSTNI OTOK V ITALIJSKIH APENINIH
IZ ŽIVLJENJA SLAVNIH MOZ
ITD., ITD.

Igra se ponavlja

V zvezi s samovoljno trditvijo tržaškega sodišča o slovenskem kot tujem jeziku in o italijanščini kot edinem uradnem jeziku na STO, smo prejeli iz vrst naših čitateljev še sledeči dopis, ki nam po-drobnje pojasnjuje, kako dan-šnji oblačniki ponavljajo isto nesramno igro izjavljanja enakopravnosti našega jezika, igro, ki so jo uprizarili fašisti takoj po letu 1918 in pozneje.

Ne glede na juridično stran tega vprašanja, ali sta na Sodobnem tržaškem ozemlju italijanščina in slovensčina uradni jezik ali pa samo italijanščina, je treba postopno: tržaškega sodišča prepoznati se je drugača vidika, kajti očito se sedaj ponavlja igra kakor ob nastopu fašizma.

Ko je Italija po prvi svetovni vojni zasedla Trst, Gorisko in Istro, je na tem ozemlju po določbah avstrijske ustave veljala popolna jezikovna enakopravnost za Slovence, Hrvate in Italijane pred sodiščem.

Vojaški general Petiti di Roretto je s dekretom z dne 5.11.1919 to stanje za njemu podrejeno ozemlje tudi potrdil. Državno pravičnostno Trstu pa je demonstrativno uporabljal samo italijanski jezik, tako da so se razprave pred tržaškim sodiščem vsiljele v italijanski jezik in so se slovenske stranke morale posluževati tolmača.

Zgledu državnega pravičnosti so sledila kmalu tudi sodišča v Trstu in Istri.

Formalno je torej je vedno veljala raba slovensčine in hrvatiščine pred sodiščem, de facto pa je bila onemogočena. S tem stanjem se ujemala tudi izjava, ki jo je podal po anekdoti v oktobra 1921 državni podtajnik pravosodstva ministar na interpelaciji poslanca dr. Wilfana, da nam ne bi bila izdana nobena od d. b. ki bi narodnim manjšinam v novih pokrajinah kraljevine prepovedala rabo svojega jezika v pravosodstvu, in skladu s tem, da je bilo to tako.

Mac Arthur razlaga vzroke prehoda v defenzivo

Dosedanje izgube Američanov znašajo okrog 40.000 mož, med temi preko 6.000 mrtvih

TOKIO, 21. — Vrhovni štab vojske severnih je izdal danes naslednje poročilo: «Na vseh odsekih fronte izjavljajo ljudske vojske aktivne vojske operacije proti ameriškim enotam in jim niso uspeli odobiti vseh položajev.

Mac Arthur pa v svojem današnjem poročilu zavrača trditve, po katerih je prišlo na reki Jalu v Mandžuriji. V istih rečeh, Poročilo tudi izjavlja, da je prehod v defenzivo in skrajšanje fronte naveden vojaški me-never.

Nato navaja poročilo polske o izgubah čet OZN. V dobi klake imenovane katastrofe, prvi poročilo, t. j. od 27. novembra do 12. decembra znašajo izgube (to so ujeti, ranjeni, mrtvi) pri ameriških četah 11.264 in 1.011 pri drugih ekspedicijskih korpusih. Tukaj pa niso vštete izgube južnih Korejcev. Poročilo tudi izjavlja, da so bile izgube sovražnika v razmerju 10:1 proti izgubam zavezničev in trdi, da so se izgube že občutile v tem, da se je hitrost napredovanja severnih močno zmanjšala.

Ministrstvo za obrambo pa je izjavilo, da znašajo ameriške izgube desete 36-21. To število je znatno manjše od števila 42.992, ki je bilo danes objavljeno v Tokiu, vendar nistestvilo pojasnjuje, da so v število iz Tokia verjetno vključeni tudi primeri bolezni. Ministrstvo navaja seznam 6180 mrtvih.

Medtem ko z zapadne korejske fronte ne javljajo nikakih bistvenih novic, pa poročajo z mostiča pri Hungnamu, da je severnim uspešno zavzel nako drugega pomeni stališče da je bila napredovanje v jugoslovanske (te so jim posebej no pri srcu) in šele odhod etuha (jugoslovanski) čet bo ustvaril položaj za kobiljo rešitev. Mar mislijo vidaliti četi in njihovi slovenski te- leki pri tako čem? SHPZ predlagat priključitev Trsta k Jugosloviji?

Le brez skrbi, internacionalisti okoli »EDLA«
Slovenski izobraževanje ne bošte dobiti; zadovoljiti se bošte morali s tistima dvema, ki sta v prvem trenutku mislila, da so Tivu dnevi šteti, pa sta se v računih zmotila.

UBALD VRABEC

O zadnjem kominformovskem „pozivu“

Za časa zadnje volilne kampanje na Tržaškem ozemlju so se na slovenske volivce, spominjati celo italijanski demokristjani in naši so med svojimi pristajali nekoga, ki je znal dovolj slovensčine, da je govoril v slovenskem jeziku na tržaškem radiu in prid demokristjanske stranke. Kominformisti so kar neko organizacijo, kateri so navedli ime SHPZ zato, da predstavlja lažne, da je njihova, kominformistična organizacija internacionalna in zato tudi slovenska organizacija. In ta samozvana SHPZ je imela tudi svojo prosvetno konferenco, na kateri so sklovali celo poziv (rekel bi zgodnji opomin) slovenskim izobraženim in prosvetnim delavcem, naj se s dokler je časa pridružijo kominformistom (oni pravi) slovenskim ljudstvom na Tržaškem ozemlju).

Večkrat smo imeli priliko ugotoviti dvojno mero tržaškega kominformizma do slovenske kulture in tako je tudi ta, ki jo je spet nov dokaz njihove dvoletnosti. Tak poziv so namreč našli latinskoizolacionisti naslovili samo na slovenske izobražence. Glavo stavim da se jim o enakem pozivu, ki bi naj bil naslovljen na italijanske izobražence in prosvetne delavce v Trstu ni ne zdi, da bi si bili kaj takega potrebno. Z se spoznam samim so spet dokazali, da je KPI in zavezanici pri njihovi SHPZ prečeta z italijanskim čuvstvom: njihovo apel pa bo ostal samo apel, kajti slovenski izobraženci prav zato, ker mu je občan našega naroda in kulturno rešitvo pri srcu ne bo šel hlapecem italijanski KPI, ker ima ta za cilj priključitev Trsta k Italiji. T. j. tisti De Gasperi je Italiji, ki pet let po vojni še ni dala benečkim Slovcem sol v materinem jeziku.

Ne bo slučaj, organizaciji, ki najde polno argumentacijo, da napada slovensko učitelstvo na Tržaškem ozemlju in nikoli nečesar ne ve, kaj počnejo italijanski učitelji na ljudskih solah.

Vem za dečka, ki je prostodušno povedal, da je v šoli rekel učitelj da ebisoga odla reči ali Slavia. O vsem slovenskem, ki so ga italijanske šole v Trstu polne niti »EDLA«
Niti »UNITA«
Zato, pač pa imenujete eraz-dihanje nacionalne mrtnice, ki jo je spet nov dokaz njihove dvoletnosti. Tak poziv so namreč našli latinskoizolacionisti naslovili samo na slovenske izobražence. Glavo stavim da se jim o enakem pozivu, ki bi naj bil naslovljen na italijanske izobražence in prosvetne delavce v Trstu ni ne zdi, da bi si bili kaj takega potrebno. Z se spoznam samim so spet dokazali, da je KPI in zavezanici pri njihovi SHPZ prečeta z italijanskim čuvstvom: njihovo apel pa bo ostal samo apel, kajti slovenski izobraženci prav zato, ker mu je občan našega naroda in

PRIMORSKI DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

Podružnica uredništva in uprave Primorskega dnevnika v Gorici - Ul. Silvio Pellico 1/II. nadst. - Telefon 11-32

Seja občinskega upravnega odbora

V bližnji bodočnosti bodo zaprli nekaj javnih vodnjakov, ki ne služijo svojemu namenu

V torek zvečer so občinski odborniki nadležali s sejo, ki so jo zaradi pomanjkanja časa prekinili pretekle petek. Seji je predsedoval župan dr. Bernardis. Takoj po otvoritvi je župan poročal, da je podjete Candolini darovalo občini za božičnico 50.000 lir, katere bo občina uporabila v dobrodelne namene. V tej zvezi so odborniki na splošno omenili u tano, ve, med katero bodo razdelili doslej prejete vsote.

Po poročilu odbornika dr. Polesia o poslovanju delovnih centrov so odborniki odobrili 364 tisoč lir za nabavo orodij in dobavo dnevnega obroka kruha delavcem, ki so tam zaposleni.

V zvezi s prevelikim številom javnih črpalk je odbor sklenil, da jih bodo v bližnji bodočnosti nekaj zaprli in si- ce, tiste, ki niso neposredno potrebne bližnjemu prebival- stvu. Tako bodo odprli občins- ko blaginjo za velike vsote, ki jih ima v tej zvezi. Po tem sklepu bodo najprej zaprli eno izmed treh črpalk v Striačah, ono pri pevmkem mostu, tretjo v Ul. Rafut, ki je služila za na- pajanje živine in četrto pa na dvorišču občinskih podjetij.

Nato so odobrili 105 tisoč lir za razsvetljavo v stranišjih v Ul. Vittorio Veneto, Ul. Ba- monti, Mameli, Buonarroti in na Trgu Julija.

V zvezi s tem, kar ga je predložila občinska komisija za javne nasade za preureditve Trga Battisti, po katerem naj bi odstranili stara drevesa in jih nadomestili s mladimi rast- linami razporejenimi v eni gredici se bodo odborniki izra- zili potem, ko bodo ta predlog lahko natančneje preučili.

Nato so odborniki odobrili seznam reševanj za leto 1951, iz katerega je razvidno, da mora občina vzdrževati 2883 ljudi. Nadaljevali so s pretresanjem problemov, ki jih bo rešili ob- činski svet kot so imenovanje upravnega sveta mestne bolni- ce in občinskega podpornega društva. Pomudili so se zlasti pri prvem vprašanju, ki ga bo zaradi pomanjkanja upravnih organov in tudi ostavke pred- sednika upravnega sveta zelo težko mogoče rešiti.

V zvezi s potrebo, da ima bolnica sposoben upravni svet, so odborniki sestavili nekaj predlogov, na podlagi katerih bodo občinski svetovaleci laže zbrali člane novega upravnega sveta. S sejo so nadaljevali predsedninčinim.

Vesti za trgovce

Pri Zvezi trgovcev za gori-ško pokrajino si lahko vsi včlanjeni trgovci ogledajo sle- deče okrožnice:

Ponudbe in povpraševanja blaga iz Nemčije, uvoza bombaz- na po planu ERP, odredbe mi- nistrstva za zunanjo trgovino v zvezi s prošnjami za uvoz, tvoj z nižnjo carino konjev za klanje, delra uveljavitev carinskega sporazuma med Ita- lijo in Francijo, ki sta ga skle- nili marca 1950.

Roka pod stave

Pri delu v podgorški predi- nici se je večer popoldne po- nesrečila 45letna delavka Pav- lina Gemisi iz Ul. Brigata Cu- neo 5. Desna roka ji je namreč prišla pod stave. Odpeljali so jo v mestno bolnico Brigata Pavia, kjer so ji rano obvezali. Ozdravela bo v enem tednu.

Hotela sta v Jugoslavijo

Elančni stražniki so večer zalezli v bližini državne meje med Jugoslavijo in Italijo dva

Gorico prenavljajo

Kop kanala po središču me- sta, v katerega polagajo kabel za novo avtomatično telefonsko centralo v Gorici, je v zadnjem času precej napredoval. Dela so se preselila s Korza Roose- velt na Korzo Verdi. Verjeje- najbolj prichetna cesta v Go- ricu je skoraj do polovice raz- kopana in prekrita z izkopanim materialom tako da je kretanje avtomobilov in drugih vozil nadse oteženo.

Nekoliko više nasproti Ljud- skega vrta pa so sklenili popraviti proceje poslopja, ki je že precej časa kilalo po- pravila. Tudi nasproti postu so postavili zidarski oder, kjer prav tako popravljajo o- trestje.

To sta samo dva primera, ki kaže, da je v Gorici še dosti drugih poslopj, ki so potrebna popravila. Morda najbolj po- trebna zidarske roke pa bi bi- la splosloja na koncu Ulice Ascoli, kjer stojijo na hišah celo napisi da je prepovedan vstop v poslopje, ker se strop lahko vsak čas sesuje komu na glavo. Verjetno bi zidarska roka ne mogla odpraviti teh razmazanih zidov. Nekdanji ži- dovski geto je odslužil svoje- mu namenu. Vrat, ki so ga na- gredlo od stare Gorice ni več. Naj- gredo tudi poslopja, kjer je nekoč vladalo razkošje, po nji- hovih sledeh, po iz- , estetskih razlogov.

Nenadna slabost

Večer popoldne je Zeleni križ pripeljal v mestno bolnico Brigata Pavia 32letnega Buti- gnona Bruna iz Gorice, Ulica Mazzini št. 1, ki se je zaradi nenadne slabosti kar zgrudil na tla v mestnem vrtu in se je pri tem malo poškodoval. Bol- ničarji so ga takoj obvezali na- kar je lahko Butignon sam od- šel na svoj dom.

Nekaj smernic za bodoče delovanje dramskih družin

Uprizoritve, prirejane v ok- viru tedna slovenske kulture, so nam odkrile marsikatero napako, ki jim podlegajo naše dramske družine po vseh. Predvsem je treba odpraviti or- malnoževanje gledališke um- nelosti, ki jo opažamo pri mnogih prosvetnih društvih. Ne- kateri vidijo namreč edino v pevskih zborih pravo prosvet- no delovanje, druge je zopet srab nastopati na odru in po- dobno. In vendar moramo na- šemu ljudstvu nuditi slovensko besedo na odru, ki naj pologo- ma izpodrine vse tuj primese, ki jih je polno naše narečje.

Blagoslana govorica naj bo v prvi vrsti dostopna naši mla- dini, ki naj po izobraževalnih tečajih sega po knjigah, da si izpopolni svoj besedni zaklad; šele tako pripravljena drama- ska družina bo sposobna studi- ja resnega in globljega drama- skega dela. Vse plehke in brez- vsebinske igre naj zginejo z naših odrov, pričetki je treba v vajni lepih iger, ki niso pri- jetne le za oko, ampak so tudi vzgojnega pomena. Le, če bomo skrbeli za zdrav prosvetni raz- mah našega podeljela, bomo od našega človeka lahko zahte- vali, da bo v doglednem času poljval se tako zapletena go- spodarska in politična vpraša- nja današnjih časov.

Druga napaka, v katero za- padejo naši odr, tič v prema- li samostojnosti in delavnosti. Vse preveč čakamo na izpod- budo in navodila osrednje pro- svetne organizacije, to je pod- zveze SHPZ. Dramske družine naj se zgledujejo na igralcih iz Vanganele, ki so na lastno ro- ko spravili na oder zahtevno igr o »Zupanova Mikica«, jo su- mi režirali in pripravili kuli- se ter kostume. Podzveza SHPZ bo vsem skupnam prišla rade volje na pomoč z naveti, z dramskim gradivom in stro- kovnjaki, ki bi nadzirali re- žijo in naštnudiranje igre, za- vsame ostalo pa je potrebno, da se dramske družine kolikor prej mogoče osamosvojijo.

Prezreti ne smemo pomanj- kanje discipline in rednosti za- sa studija igre: glede tega smo dolžni pohvaliti sicer mla- loštevno družino v Dekanlih, ki je točno obiskovala vaje. Zal je bil rok za uprizoritve »Lovorjevega vavca« mnogo prekratke. Grajati je tudi tre- ba nemožno in nenačrtno de- lo, ki obstoji v tem, da hočejo

1. zasedanje okrajnega zbora SIAU v Kopru

- V nedeljo 24. decembra ob 9. uri popoldne bo v koprskem gledališču prvo zasedanje ok- rajnega zbora SIAU z nasled- njim dnevnim redom:
- 1. Izvolitev delovnega pred- sedstva.
- 2. Poročilo o delu Fronte in bodoče naloge.
- 3. Debatna in zaključki.
- 4. Volitve okrajnega odbora SIAU in določitev števila čla- nov za okrajni odbor.
- 5. Razno.

Bertoki

Novoletna jelka po vseh zaselkih

Za novejeto jelko bomo pri- nas imeli obdarovanje otrok v vsakem kraju zase. Tako bodo obdarovanja deležni otroci v Skocijanu, pri Sv. Tomažu, v Serminu in v Bertoki. Naše prosvetno društvo »Markov« pri- pravišeto za dan 1. januarja o- troški senjem z godzicikom in ko- to ter se drugim privlač- nostmi za otroke. Nabiralna akcija je tudi že dala prve u- spehe. Tako je kmečka rabav- no-prodajna zadruga poklonila v ta namen 10.000 din, prosvet- no društvo pa 5.000 din. Svoj prispevek je obljubila tudi kmečka delovna zadruga.

Oblasti premalo skrbijo za živinorejo

V Italiji, obstaja neki zakon, ki je bil objavljen v uradnem listu (Gazzetta Ufficiale) mese- ca februarja 1933. leta pod št. 215. Ta zakon določa od 28 do 38 odst. prispevkov vsem onim posestnikom, ki bi izboljšali svoje pašnike ali če bi zgradili nove živinske hleve na pašni- kih.

Takoj ko smo izvedeli za to določbo smo napravili nešteto prošelj in načrtov in jih pred- ložili na »Ispettorato dell'A- gricoltura« v Videm. Vemo tu- di, da so bile naše prošnje od- poslane v Benetke in v Rim. Ki je bil De Gasperi letošnji pomlad v Cedadu, je obljubil, da bo poskrbel za izboljšanje našega gospodarskega stanja in tudi razni poslanci in senatorji vedno mnogo obljubljajo. Za- ključiti pa moramo, da se do- danes ni še nihče spomnil, da bi napravili tudi na tem področ- ju kaj za »italianissime« doline Beneške Slovenije. Vsi le ob- ljubejo, do dejstev pa nikdar ne pride; morda mislijo, da je obljubiti in dati preveč. Naši živinorejci morajo zato še ved- no držati svojo živino v tako imenovanih bajtah, ki so že v razpadajočem stanju, ker za njihovo popravilo nimajo de- narja, ali pa jo morajo puščati na prostem.

(Matajura)

Obvestilo

uprave občinskih podjetij

Uprava občinskih podjetij priporoča, potrošnikom naj poskrbijo, da bodo steve za vodo obložili s konjumi in sla- mo ter jih tako obvarovali, da bi voda v njih ne zmrznila. Iz istega vzroka naj obložijo tudi števe na vodo za plin.

V primeru okvar, ki bi na- stale zaradi neupoštevanja o- menjenih navodil, bodo mora- li potrošniki poravnati stroške na lastno odgovornost kot to predvidevajo pravila.

Zaradi nemorale

Na ukaz državnega pravdi- šča iz Rima so organi javne varnosti večer v našem mestu zaplenili štiri izdave revije »Barzette di tutto il mondo«, ki so bili baie nemoralne vse- bine.

Trgovine in javni obrati za praznike

Zveza trgovcev za goriško pokrajino sporoča, da se bodo vse trgovine in prihodnjih praz- nikih ravnale po sledečem ur- niku:

Danes in jutri, 22. in 23. t. m., bodo vse trgovine razer mesnic lahko odprte do 20. ure. V nedeljo 24. decembra bodo lahko odprte od 8.30 do 12.30 in od 15 do 20.

Mesnice bodo danes in jutri, 22. in 23. t. m. odprte kot običajno, v nedeljo pa bodo la- hko odprte od 7 do 13 in od 16 do 20.

V ponedeljek bodo vse trgo- vire ves dan zaprte včevši pe- karnice, mlekarne, mesnice, tr- govine s sadjem in zelenjavo. Odprte bodo samo cvetličarne, in sicer od 8.30 do 13.

V torek 26. decembra bodo do 12 odprte samo pekarnice in mlekarne, do 13 pa cvetličar- ne. Vse ostale trgovine bodo ves dan zaprte.

Pokriti trg bo 24. decembra odprt od 8 do 20. Dne 25. in 26. pa bo ves dan zaprt.

Javno kopalnice bo jutri dne 23. odprto kot običajno, v ne- deljo 24. bo pa odprto od 7 do 18, v ponedeljek 25. zaprto ves dan in v torek 26. pa bo odprto od 8 do 13.

Policijske oblasti so dovolile, da so javni obrati lahko odpr- ti vso noč razen kram in bez- nic v dneh 24., 25. in 26. t. m.

Pred pričetkom gradnje poslopja za socialno zavarovanje

Vse kaže da se bo lice Travnika ponovno izpremenilo. Na kraju, kjer je nekoč stala vo- jašnica, nameravajo namreč zgraditi poslopje državnega za- voda za socialno skrbstvo. S tem bi v neki meri dopolnili načrt, ki predvideva, da se za- zida ves prostor okoli cerkve sv. Ignacija in Rimske ulice.

Dolgo časa ni prišla v jav- nost vest o tem, kako daleč so priprave za pričetek del. Sedaj pa smo izvedeli, da je osrednji organ zavoda že odobril kredit za gradnjo. Čakajo samo še podpisa s katerim bi občinska uprava prodala omenjenemu zavodu potrebno zemljišče. Ko bo tudi to storjeno bodo z deli takoj pričeli.

Novo poslopje bo prav goto- vo predstavljalo korak dalje k ureditvi mesta. Vendar z njim predvsem tisti, ki pričakujejo stanovanja, ne bodo prav nič pridobili. Če občinska uprava nima dovolj sredstev za grad- njo stanovanjskih poslopj, po- tem naj ji prislokojijo na pomoč druge državne ustanove in or- gani oblasti ter zgradijo poslop- ja za številne brezdomce v me- stu. Lepo je, da je oblast takoj poskrbela za stredo beguncem. Toda nikler ni zakona, ki bi jim pripisoval večjo veljavo in več pravice. Domačini so ita- lijski državljani in imajo vse pravice na to, da zahtevajo do- stojno stanovanje.

SEJA POKRAJINSKEGA ODPOSLANSTVA

Toplice v Lužnici bodo preuredili za otroško počitniško kolonijo

Na svoji zadnji seji so po- krajinski odposlanci najprej preučili predlog komisariata italijanske mladine, ki spada pod upravo šolskega skrbni- štva, po katerem naj bi jim pokrajinsko odposlanstvo delo v našem poslopju v Lužnici, ki ga je kupilo leta 1946. V tem poslopju namerava omenjeni komisariat organizirati počitni- ške kolonije za šolske otroke. Odposlanci so ta predlog zavir- nili, ker namerava pokrajina sama v omenjenem poslopju organizirati počitniško koloni- jo za otroke pokrajinskega za- voda v Gradski in sinove na- meščence pokrajinske upra- ve. V tej zvezi so odobrili 1 mi- lijon lir za popravilo tega po- slopja.

V zvezi s prošnjo pokrajins- kega inspektorata za polje- delstvo, ki prosi za prispevek konzorciu za večji žirski do- nos, so deputatje s- lenili, da se bodo glede tega informirali pri drugih pokrajinskih upravah. Nato so odobrili večje vsote za najnujnejša popravila v oro- žiški vojašnici v Trziču. Nato so odobrili svoj prisrčan Centru za namakalne študije v Benet- kah in zamenjavo zemljišč med pokrajino in občno Romans, ki bodo služila za d- stop na nov most čez Ter. Ob zaključku so odobrili še 1.884.660 lir za razne dobave zavodom, ki spa- dajo pod pokrajinsko upravo.

Predavanje v Ljudski knjižnici

V sredo zvečer je bilo v pro- storih Ljudske knjižnice in či- talnice zanimivo predavanje o

Včeraj se je sestal občinski svet

Sinoči se je na goriškem gra- du sestal občinski svet k peti seji jesenskega zasedanja. Raz- pravljali so o dokladah za ob- činske uradnike na osnovni Seelbove odredbe in o izvolitvi novega upravnega sveta za ob- činsko podporno društvo in ci- vilno bolnico. Zaradi tehničnih preprek ne moremo v tej števil- ki objaviti podrobnega poro- čila. Zato bomo to storili jutri.

KINO

VERDI, 17: »Glas v viharju«, M. Oberon in L. Oliver. VITTORIA, 17: »Lepi plen«, I. De Carlo (barvni film). CENTRALE, 17: »Karavana Mormonova«, J. Tru. MODERNO, 17: »Reče neba nad Balkanom«, J. Auer. EDEN, 17: »Toto - vesela pri- kazna«, Totò.

PRIMORSKI DNEVNIK

Podružnica uredništva Primorskega dnevnika v Kopru - Ul. Cesare Battisti 2 - Telefon 70

Prostovoljno delo - uspeh volje in dela

(Nadaljevanje in konec)
V Skocijanu, je delalo 50 oseb in je prispevalo 974 udar- niških ur. Delo so izvršili veči- noma okoli domače kmetijske šole. V Manžanu so porušili v vasi še nekatere poškodovane hiše in izravnali cesto. Pri tem je sodelovalo 286 tovaršev in tovaršice, ki so prispevale 1.442 delovnih ur. V tej vasi so imeli tudi gospodarsko predavanje, ki je bilo zelo dobro obiskano (74 oseb), enako visoka udelež- ba je bila vselej tudi pri množ- ničnih sestankih.

V Babčih so napravili nov zadrzni hlev in popravili po- sto. V ta namen je dalo 215 prostovoljcev 1155 delovnih ur. Svojo disciplino so pokazali va- ščani tudi pri številnih množ- ničnih sestankih (6). V Salari je 90 tovaršev žrtvovalo za dela pri mostu in na cesti 1115 prostovoljnih ur, v Borštu pa so pri delu na cesti in za ljud- ski dom izvedli 444 ur, kar je zaslug 134 vaščanov.

Posebno so se izkazali tudi v Glemu, kjer so delali na cesti in pri zgradbi ljudskega doma 1918 ur. Pri tem delu je so- delovalo 192 oseb. Poleg množ- ničnih sestankov (4) so obiskali tečaj za nepismene in nadalje- valni tečaj.

V oddaljenem Topolovcu so imeli več tečajev 43 vaščanov pa je pri prostovoljnem delu prispevalo 394 delovnih ur. Kot vedno so bile Puče tudi to pot zelo aktivne. Bazni od- bor SIAU je bil stalno v akciji in je organiziral 6 množničnih sestankov in analfabetski tečaj. Uspešna je bila tudi dramska družina, ki je povzdignila kul- turno delo. Pri delih na cesti, za elektrifikacijo in pri grad- nji zadrznega hleva je 124 to- varšev in tovaršice žrtvovalo 170 delovnih ur. Ta vsa je bi- la tudi izredno disciplinirana v obveščanju centralnih organi- zacij. Enako je s Kostabono. Tu so imeli dve gospodarski pre- davanji, 5 množničnih sestan- kov, 168 prostovoljnih ur. V isti namene kakor v Pučah prispevalo 650 prostovoljnih ur.

Proslava dneva JA

Dan Jugoslovanske arma- de, ki ga danes praznujejo na- rodi Jugoslavije, je se večer- raj in predvečerjajnim praz- novali tudi po nekaterih va- seh koprskih okraj. Tako so bile proslave v SMARJAH, GAZONU, SV. PETRU, NOVI VASI, VANGANELU, MA- REZIGAH, BABIČIH, BOR- ŠTU, POBEGIH, BERTOKIH, SV. ANTONU, DEKANIH in

NOVOLETNA JELKA

mora biti dan radosti in veselja naših otrok!

Sestanek članov mestnega odbora ZPP v Kopru

Vabimo vse borce in ak- tiviste mesta Koper na mno- žični sestanek, ki bo DA- NES 22. decembra ob 19.30 v menzi »EDILITA«.

Zaradi izredne važnosti po- zivamo na točno in polno- številno udeležbo.

Smučarski izlet v Črni vrh nad Idrijo

Priradi Planinsko društvo Ko- per, za svoje člane 31.12.1950 in 2.1.1951.

Odhod iz Kopra drev 30.12. 1950 ob 13. uri izpred Taverne, povratek dne 2.1.1951 zvečer.

Prijave sprejema Center ti- ska do 27.12.1950 do 12. ure.

Odbor

KAJ MORAMO VEDETI O JAVNI ARBITRAŽI

Postopek arbitraže je krajši in hitrejši

Javne organe, ustanove in javna gospodarska podjetja za- stopajo osebe, ki so zato po- oblašene po predpisih o zasto- panju. V nobenem primeru ni določeno obvezno zastopstvo po odvetnikih. Zato lahko drugih prava večjih osebah. Zastop- niki morajo biti praviloma pri razpravi navzoči. Če katera od povabljenih strank ni na raz- pravi ali če ne pride nobena, se zadeva lahko reši v njuni odsotnosti.

Arbitražni svet sme zaprositi vse javne organe in sodišča za pravno pomoč, kar pomeni, da so redna sodišča dolžna izvesti zaprosena pravna dejanja. Če stranka ne opravi pravnega dejanja, ki ga je dolžni arbitražni svet, ali če njen zastop- nik opravi lažnoma in ne- sveto svojo dolžnost, ga sme arbitražni svet kaznovati z denarno kaznijo do 12.000 li- narjev.

Po končani razpravi izda se- nat z večino glasov pisмено odločbo, ki mora biti uteme- ljena in vročena strankam.

Arbitražni svetj so dolžni o vsakom sporu obvestiti odo- lek za finance istrskega okro- žja, LO in plansko komisijo istrskega OLO, da lahko poš- ljeta na razpravo svoja pred- stavnika, ki smeta podati svoje mnenje nimala pa odločevalne pravice. Obema so arbitražni senati dolžni poslati prepis od- ločbe.

Arbitražni svetj sme po lastni pobudi kadar vidi, da kak javni organ, ustanova ali podjetje očito krši pogodbo, zaradi okrepitve pogodbene in plan- ske discipline, ne da bi čakal na predlog stranke, poklicati osebo, ki je pooblašena zastop- kaj javnega organa, ustanovo ali podjetje, naj uvede postopek.

Odločbo arbitražnega sveta izvršijo stranke v roku 15 dni, če ni v sami odločbi določeno drugače. Če stranka ne izvrši odločbe v danem roku, oloči arbitražni svet o načinu izvršbe in o sredstvih, s katerimi naj se izvršba izvede. Zoper sluš- beno osebo, ki ne izvrši odloč-

Najbolj so se pri tej pripra- vi izkazale sindikalne po- družnice tovarne De Glanade v Kopru, Tiskarne Jadran v Kopru, tovarne Arrigoni in Am- pelea v Izoli, Fructus v Kopru in podružnica v Smarjah.

et cum spiritu tuo. Dominus vobiscum.» Tam, kjer so stali izvoški, je posadil Svejč vojnega kurata k zidu ter se peljogajat z izvoški, kdo in za koliko bi ga kateri peljal domov.

Eden izmed njih je dejal, da tega gospoda prav gotovo pozna, da ga je peljal enkrat in ga ne bo nikoli več. »Vso koščjo mi je pobjuvala, je povedal kar naravnost, »pa mi še vožnje ni plačal. Vozil sem ga več ko dve uri, preden je našel, kje stanuje. Šele po osmih dneh, ko sem bil trikrat pri njem, mi je dal za vse to pet kron.«

Po dolgem pogajanju se je eden izmed izvoškov odločil, da ju bo peljal.

Svejč se je vrnil k vojnemu kuratu, ki je spal. Tudi črni klobuk (hodil je po navadi v civilu) mu je medtem nekdo snel z glave in odnesel.

Svejč ga je zbudil in s pomočjo izvoška spravil v kočijo. V kočiji je kurat docela otopen in imel Svejka za polkovnika. Justa iz 75. pešpolka ter večkrat zaporedoma ponovil: »Ne bodi hud, prijatelj, da te likam. Sem prasec.«

Nekaj časa se je zdelo, da se mu zaradi drdranja kočije po tlakovani cesti vrača pamet. Vrzaval se je in začel prepevati odlomek nezname pesmi. Morda je tudi samo fantaziral: »Spominjam se na zlate čase, ko me je gugat na kolenu, takrat smo stanovali v Domačicah, v Merkenju.«

Potem pa je kmalu spet popolnoma otopen, se obračal k Svejku in ga vprašal, mežikajoč z enim očesom: »Kako vam je danes, milostljiva?«

Dustolovčine dobrega vojaka Svejka u svetovni vojni

PREVEDEL PROF. DR. FRAN BRADAC ILUSTRIRAL DR. ROBERT HLAVATY

»Proč od mene!« je odvrnil Svejč. »Moram vaju stražiti. Zda se ne poznamo.«

Med vrati se je prikazal vojni kurat: »Jaz, jaz ne morem pri-prikljati ka-ka-kasarne, torej pojdiva domov in si za- zdomnita, da se v službi ne sme po-popivati. Marš!«

V čast gospodu vojnemu kuratu bodi povedano, da sploh v vojniško ni telefoniral, ampak je govoril le v stojičo elek- trično svetilko.

Ko je prišel Svejč na mesto, je stresel vojnega kurata in, ko je ta zagodrnjal in odprl oči, je Svejč salutiral in rekel: »Pokorno javljam, gospod feldkurat, da sem tukaj.«

»Pa kaj tu - hočete?«

»Pokorno javljam, da sem moral po vas priti, gospod feld- kurat.«

»Vi ste torej morali po mene priti - in kam pojdeva?«

»V vase stanovanje, gospod feldkurat.«

»Pa zakaj naj grem v svoje stanovanje - mar nisem v svojem stanovanju?«

»Pokorno javljam, gospod feldkurat, da ste na hodniku v tuji hiši.«

»In - ka-kako - sem - prišel - sem?«

»Pokorno javljam, da ste bili na obisku.«

»Na - na - obisku nisem bil. - Vi se mo-motite.«

Svejč je kurata dvignil ter ga naslonil na zid. Vojni kurat se mu je podiral s strani na stran in govoril: »Padel vam bom.«

»Padel bom«, je ponovil še enkrat in se bedasto smehljaj. Slednjejo se je Svejku posrečilo, da je kurata primekal k zidu; v novem položaju je spet zadremal.

Svejč ga je prebudil. »Kaj želite?« je vprašal vojni kurat in si zaman prizadeval, da bi zdrsnil po zidu na tla in sedel. »Kdo ste?«

»Pokorno javljam, je odgovoril Svejč in tiščal kurata k zidu, »da sem vas pucflek, gospod feldkurat.«

»Jaz nimam pucflek«, je z naporom rekel vojni kurat in se znova poskusil podreti na Svejka. »Jaz nisem feldkurat.«

»Jaz sem prasec«, je dodal z odkritosrčnostjo pijanca, »pu- stite me, gospod, jaz vas ne poznam.«

Kratka borba se je končala s popolno Svejčovo zmago. Svejč

je svojo zmago izkoristil s tem, da je zavlekel vojnega kurata s stopnic v vežo, kjer se je kurat upiral, da bi ga Svejč ne potegnil na ulico. »Ne poznam vas, gospod«, je pri borbi nene- homa trdil Svejku v oči. »Ali poznate vi Otona Katza? To sem jaz.«

»Bil sem pri nadškofu«, je kričal in se držal za vrata v veži. »Vatikan se zanima za mene, razumete?«

